

Bergvesenet

Postboks 3021, 7002 Trondheim

Rapportarkivet

Bergvesenet rapport nr BV 4543	Intern Journal nr	Internt arkiv nr Rapportarkivet	Rapport lokalisering Trondheim	Gradering Fortrolig
Kommer fra ..arkiv	Ekstern rapport nr	Oversendt fra	Fortrolig pga Prospekteringsfondet 1994 1994	Fortrolig fra dato:
Tittel Bergverksdrift i Stølsheimen (Raudberg , Vik i Sogn).				
Forfatter Pedersen, Birger		Dato 02.02 1996	Bedrift Nowegian Holding AS	
Kommune Vik	Fylke Sogn og Fjordane	Bergdistrikt Vestlandske	1: 50 000 kartblad 13164	1: 250 000 kartblad Odda
Fagområde Prøvedrift	Dokument type Notat	Forekomster Raudberg		
Råstofftype Industrimineral	Emneord Talk			
Sammendrag Et notat om det arbeidet som er utført i årene 1992 - 1995, årsaken til opphold i driften og planer for de nærmeste årene. Notatet utfyller tidligere rapporter til prospekteringsfondet.				

Telefaks

**Til: BERGVESENET
STIG A. ERIKSEN**
Telefon: 73 92 02 33
Telefaks: 73 92 14 80
Fra: Birger Pedersen
Firma: Norwegian Holding A.S.
Telefon: 55 91 22 50
Telefaks: 55 91 22 75
Dato: 02.02.1996

Antall sider, 3
inkludert denne:

BERGVERKSDRIFT I STØLSHEIMEN

Vi viser til telefonsamtale og til Deres telefaks datert 18. d.m.

Innledningsvis vil vi for ordens skyld gjøre oppmerksom på at vi, etter en helhetsvurdering, fremdeles mener å ha overholdt 5-årsfristen i konsesjonen av 29. oktober 1985 med hensyn til oppstart av drift i Stølsheimen. Samtidig har vi bedt om at vårt brev av 19.12.95, alternativt blir behandlet som søknad om forlengelse av fristen for oppstart av utvinning og drift/produksjon, «dersom vi på noen måte tar feil i våre vurderinger,....». Vi ønsker også å få en avklaring i hvordan etableringen av Landskapsvernområdet og overføring av styringsmakt til Fylkesmannen virker inn på praktiseringen av konsesjonsbestemmelsene og vårt forhold til Landbruksdepartementet. Dette føler vi i dag er noe uklart. Derimot er vi ikke i tvil om at tilsynet med driften fremdeles ligger hos Bergmesteren.

Oversikt over det arbeid som er utført i tiden 1992 - 1995.

Før vi startet driften på talk i 1992 hadde vi i årene 1984 - 1988 gjennomført omfattende boringer i fjellet. I året 1991 utbedret vi anleggsvegen fra riksvei 13 til Kvilesteinsvannet og videre langs vannet frem til Valsvikdalen. I fortsettelsen av anleggsvegen ble det anlagt ny veg i en lengde av ca 2,5 km. inn i Raubergdalen, frem til innslag i fjell, og sprengt transportstoll ca. 650 meter i sidebergart frem til talkforekomsten. Deretter fortsatte vi med drift på forekomsten og tok ut ca. 6.000 tonn talk. De akkumulerte kostnadene ved utgangen av året 1991 beløper seg til 24,3 mill. kroner.

Talkdriften fortsatte sommeren 1992 etter en plan som De har fått oversendt. Vi viser også til kartblad som gir oversikt over området. Kartbladet ble sendt til Dem torsdag i forrige uke. Det ble under driften i 1992 tatt ut ca. 22.000 tonn talk hvorav 8.000 tonn av mindre god kvalitet. Talken er nedknust og formalt/mikronisert i

anleggene i Framfjord og Knarrevik. Det er gjort forsøk med fremstilling av produkter basert på Framfjordtalk alene og i blandinger med talk fra Altermark. Det er også gjort laboratorieforsøk, inklusiv flotering.

Etter 1992 er det også foretatt grunnboringer fra overflaten i betydelig grad. Således ble det i året 1994 boret ca. 1640 meter, fordelt på 14 hull og 8 profiler i driftsområdet under Raudberget. Boringen ga nye opplysninger om malmens geometri. Hullene ble plassert strategisk i forhold til mulige driftsområder og i forhold til ønsket om å få en god oversikt over geometrien av forekomsten på viktige steder.

Driften har gitt oss verdifull erfaring om drift i dette fjellet. Hovedmalmen i området rundt ortene synes å være litt mindre mektlig enn tidligere antatt. Malmen har i noen av profilene en stor utposing mot SØ som kan inneholde brukbare mengder med talk. Opptreden av serpentinitlinser og andre serpentinittkropper i malmen gjør forekomsten tyngre å drive; deres opptreden er vanskelig å forutsi. Utfra de foreliggende hvithetsanalyser virker det som om malmen ikke er av særlig høy kvalitet. Malmen inneholder langt mer magnetitt enn tidligere antatt. Enkelte partier av malmen er skjemmet av rust og oksydert jern.

Årsak til opphold i driften

Årsaken til det foreløbige oppholdet i driften er av kvalitetsmessig-, markeds- og økonomisk karakter. Basert på erfaringene 1992 - 1994 ble det utarbeidet en kostnadsmodell for ny drift for året 1995 i tre alternativer. Den viser at driften vil kunne gi betydelig underskudd. Uttaket i Stølsheimen skal konkurrere i kvalitet og pris med talk fra andre gruver, f.eks. fra Altermark, men også fra Finnland og kontinentet. Talken fra Stølsheimen har den kostnadsmessige fordel at den er lett å knuse og formale. Kvaliteten er middels god og talken er påvist i stor mengde fordelt over hele fjellområdet. Det er naturligvis ikke vanskelig å forstå at en drift i dette høyfjellsområdet med store transport- og lagringsproblemer, og sin beliggenhet innenfor et Landskaps-vernområde underlagt restriksjoner, nødvendigvis vil bli påført høye kostnader.

Disse forhold gjør at også drift, uten etterfølgende flotasjon, blir vanskelig å gjennomføre sålenge talk levert fra andre forekomster kan konkurrere på pris og kvalitet. I realiteten er situasjonen den at uttak av talk i høyfjellsområdet i sommerhalvåret bare er interessant dersom noe skulle gå galt i Altermark. Situasjonen i Altermark er imidlertid oppløftende i dag med større påviste reserver enn på lang tid, hvilket også betyr at det kreves midler til nødvendige modernisering. Tiden er følgelig ikke moden for uttak av talk i Stølsheimen til formaling.

Vi har lenge visst at det er talk i fjellområdet vest for Kvilesteinsvannet i Vikafjellet. I årene 1982-83 fattet Norges Geologiske Undersøkelse interesse for området. Geologene mente å kunne påvise stor konsentrasjon av talk og magnesitt i fjellet. Talkkonsentrasjonen ble anslått til ca. 60 mill. tonn og det syntes å kunne være grunnlag for stordrift av talk og andre mineraler i fjellmassivet. Grunnundersøkelsene ble påbegynt i 1984. Frem til i dag er det boret ca. 16.000 lm. og omkostningene har vært høye, (totalt ca. kr. 25. mill).

Utvinning av forekomstene i Stølsheimen er først og fremst interessant dersom man kan etablere et flotasjonsanlegg ved fjorden med tilgang på relativt billig kraft. Dette var også utgangspunktet da vi i 1980-årene engasjerte oss i det store

undersøkellesprogrammet. Av ulike årsaker førte ikke våre anstrengelser den gangen frem. Men det er med talkforekomsten i Stølsheimen som med alle andre forekomster av industrimineraler, at tidsperspektivet nødvendigvis må bli langsiktig. Derfor har vi aldri lagt planene om flotasjonsanlegg ved fjorden helt bort, og vil heller aldri gjøre det.

Planer for de nærmeste årene

Vi har tatt sikte på å gjenoppta drift i fjellet sommeren 1996. Så sent som i 1994 ble det gjennomført grunnboring i fjellet som ovenfor beskrevet, i samarbeid med A.S. Norwegian Talc. Ved drift vil vi kunne få svar på om kvaliteten er god nok for å substituere Altermark talk, og om råstoffet etter flotasjon kan gi en kvalitet som kan brukes i papirindustrien. Flotasjonsforsøk med råstoff tatt ut i forrige driftsperiode viste for høye verdier for sporelementer til at dette produktet ville kunne brukes i papirindustrien. Spørsmålet er om disse prøvene er representative for talken i det store fjellområdet. Det kan vi antakelig få svar på uten prøvedrift, ved å lage tilstrekkelig stor prøve av representative borkjerner til at flotasjonsforsøk kan utføres. Dette vil vi nå få avklart.

Det er sannsynlig at eventuell oppstart av drift i fjellet må utsettes til 1997 i påvente av resultatene av de nye undersøkelsene. Dette vil vi holde Dem underrettet om.

Vennlig hilsen

NORWEGIAN HOLDING A.S.

Birger Pedersen

Norwegian Talc A/S - Raudberget, Vik i Sogn.

- Konesjon gitt 29.10.1985.
 - Stølsheimen Landskapsområde opprettet den 21.12.1990.
 - Bergvesenet ber om driftsplaner og møte i brev av 29.11.91. Frist for dr.plan 01.04.92.
 - Norw. Holding informerer om drift i 1991 og avtaler møte, brev av 03.01.92.
 - Norw.Holding oversender dr.plan datert 29.01.92.
 - Bergvesenet ber om tilleggsopplysninger i brev av 18.02.92. Frist 01.04.92.
 - Tilleggsopplysninger mottatt fra Norw. Holding den 30.03.92.
 - Bergvesenet ber om løsning for plassering av masse. Brev av 08.04.92.
 - Norw. Holding svarer på brev av 08.04.92 den 22.04.92.
 - Bergvesenet godkjenner dr.plan for 1992 i brev datert 25.05.92.
 - Norw.Holding. Forslag til ny driftsplan datert 27.05.92.
 - Bergvesenet ber om tilleggsopplysninger innen 15.07.92. Brev datert 01.07.92.
 - Norw. Holding oversender tilleggsopplysninger den 13.07.92.
 - Bergvesenet godkjenner dr.plan for 1992 den 25.08.92.
- 26.03.1991. Fylkesmannen gir disp. for naturinngrep og motorferdsel i samband med prøvedrift på talk. Dispensasjonene gjelder for 1991 og 1992.
- 25.09.1991. Fylkesmannen gir disp. for mellomlagring av tunnelmasser. Forutsetningen er at lagringen tar til i 1991 og 1992. Senest innen utgangen av 1995 skal massene fjernes og tilbakefylles i gruva.

I følge Birger Pedersen i Norw. Holding A/S (tlf. den 17.01.96), er det under prøvedrift i 1991 og 1992 tatt ut ca. 20.000 tonn.

S Å E